

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Іноземна мова за професійним спрямуванням

Шифр та назва спеціальності
136 Металургія

Інститут
ННІ Міжнародної освіти

Освітня програма
«Металургійні процеси та системи»

Кафедра
Іноземні мови (275)

Рівень освіти
Другий (магістерський)

Тип дисципліни
Обов'язкова

Семестр
2

Мова викладання
Українська, англійська

Викладачі, розробники

Карасьова Олена В'ячеславівна,
olena.karasiova@khpі.edu.ua

Доцент кафедри іноземних мов НТУ «ХПІ».

Досвід роботи викладачем – 24 роки.

Автор та співавтор понад 100 наукових та методичних праць та 1 посібника.

Провідний лектор з дисциплін «Англійська мова», «Англійська мова за професійним спрямуванням.»

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс «Іноземна мова за професійним спрямуванням» охоплює всі аспекти володіння мовою: аудіювання, діалогічне та монологічне мовлення, різні види читання, писемне мовлення, пошук інформації іноземною мовою, академічне усне та писемне мовлення і є навчальною дисципліною з циклу спеціальної обов'язкової підготовки за спеціальністю 136 – «Металургія». Дисципліна викладається у 2 семестрі у обсязі 90 години: практичні заняття – 32 години, самостійна робота – 58 годин. Вивчення дисципліни завершується заліком.

Мета та цілі дисципліни

Сформувати у магістрів загальні та професійно-орієнтовані комунікативні мовленнєві компетенції для забезпечення їх ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Сприяти формуванню у магістрів здібностей розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру з використанням спеціальних та загальних компетенцій, набутих при вивченні іноземної мови.

Сприяти розвитку навичок самостійного навчання, підтримки належного рівня знань, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації засобами іноземної мови

Формат занять

Практичні заняття, консультації, самостійна робота. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК4. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК1.Здатність розробляти та реалізовувати проекти в сфері металургії, а також дотичні до неї міждисциплінарні проекти.

СК7. Здатність планувати і виконувати експериментальні дослідження в металургії та інтерпретувати їх результати.

СК 12. Здатність здійснювати оптимізацію технологічних процесів з метою отримання якісної продукції.

Результати навчання

РН 4 Вільно спілкуватися державною та англійською мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем і результатів діяльності у сфері металургії та ширшого кола інженерних питань, презентації результатів досліджень та інноваційних проектів.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни: 90 год.: Практичні заняття – 32 год., Самостійна робота – 58 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Іноземна мова (в обсязі бакалаврської програми)

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Інтерактивні практичні заняття з презентаціями, дискусії; виклад нового навчального матеріалу, робота в парах та групах, виконання ситуативних завдань, робота за підручниками і посібниками, рольові ігри, написання листів, документів, рефератів, пошук інформації в друкованій літературі за завданням.

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Лекції не передбачені.

Теми практичних занять

Тема 1.

Лексико-стилістичні та граматичні особливості науково-професійного тексту.

Стиль англomовного науково-професійного тексту.

Терміни, інтернаціоналізми. Умовні позначення, символи, скорочення. Типові граматичні структури. Поняття еквіваленту. Обмеженість можливостей машинного перекладу. Методи роботи по формуванню глосарію.

Тема 2.

Жанри науково-професійної літератури.

Лінгвістичні особливості основних жанрів наукових публікацій: стаття, доповідь, тези, анотація, реферат, наукова стаття, тощо. Види наукової публікації: теоретична, проблемна, дискусійна, полемічна, тощо. Глобальна наукова мова.

Тема 3.

Пошук, читання та обробка інформації у професійній та науковій сфері.

Види інформації: основна, додаткова, для пояснення, для аргументації, для ілюстрації, для дискусії.

Стратегії пошуку та підбору інформації.

Читання: пошукове, переглядове, ознайомче, вивчаюче.

Структура тексту. Слова-маркери.

Обробка іншомовної інформації: структурування, аналіз, визначення головних ідей, висновки, систематизація, тощо.

Тема 4

Типові функціональні структури науково-професійної англійської мови.

Система та призначення типових функціональних структур. Робота з мовленнєвими кліше та патернами.

Тема 5

Інтерпретація візуальних засобів, що супроводжують текст.

Опис візуальних засобів (графіків, таблиць, схем, рисунків, тощо). Узагальнення основних результатів спостереження або експерименту у графічному вигляді.

Тема 6

Науково-письмова комунікація. Написання тез.

Способи наукового викладення: опис, оповідь, міркування.

Структурно-сміслові моделі наукового викладення.

Формулювання заголовку наукової роботи.

Застосування функціональних структур у науково-письмовій комунікації.

Тема 7

Реферування.

Призначення і структура реферату. Види рефератів. Лінгвістичні особливості рефератів.

Тема 8

Анотування.

Методика анотування.

Основні вимоги щодо мови наукових тез.

Тема 9

Наукова стаття.

Тема 10

Діалогічне мовлення на фахові теми

Самостійна робота

1. Формування термінологічного глосарію за фахом, магістерської роботи.
2. Відпрацювання читання термінів та інтернаціональних слів. Завдання на засвоєння типових лексико-граматичних структур.
3. Читання автентичної літератури за фахом. Структурування, аналіз, визначення головних ідей, висновки, систематизація прочитаного.
4. Читання автентичної літератури за фахом. Опис графіків.
5. Описи наукових робіт за структурно-смісловими моделями: констатація факту-доказ-висновок, констатація факту-коментування факту-висновок, теза-антитеза-доказ-висновок.
6. Написання тез доповіді на конференцію.
7. Написання реферату до автентичної літератури за фахом.
8. Написання анотацій до автентичної літератури за фахом.
9. Формування глосарію для написання статті з теми свого наукового дослідження.
10. Підготовка матеріалів для обговорення основних тенденцій розвитку спеціальності, магістерської роботи, результатів своїх наукових досліджень.

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Методичні вказівки з англійської мови для академічних цілей для студентів 5 та 6 курсів: «Вчимося писати наукові статті» (частина 1)» = Academic English learner guide for 5 and 6-year students «Learning to write scientific papers» (part 1)/ уклад. Т.Є. Гончаренко, Л.В.Дьомочка, В.В. Гращенкова Харків: НТУ «ХПІ», 2023. 45 с.
<https://repository.kpi.kharkov.ua/items/d3184284-e48b-44c9-9f4f-6eb7690ad1c9>
2. . Анутовання та реферування англійського тексту = Annotating and abstracting the english text : навч.-метод. посібник / Н. В. Тичина, О. О. Мартинчук ; НТУ «ХПІ». — Харків : НТУ «ХПІ», 2016. — 204 с.
<https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/42265>
3. Kalpakjian S., Schmid R. Manufacturing Engineering and Technology. Eighth edition in SI units. Pearson Education Limited, 2023. 132 p.
https://api.pageplace.de/preview/DT0400.9781292422299_A42937630/preview-9781292422299_A42937630.pdf.
4. Sadkovska V.A./ Tkachenko S.S./ Gutnik M.O. History of Science and Technology for International Students // НТУ «ХПІ», 2020р.
<https://repository.kpi.kharkov.ua/entities/publication/e8b9049f-8596-4d9b-a997-984193fa2039>
5. Vasylyk V., Danylchenko L., Radyk D. Technological methods of workpieces manufacturing. Metal Casting: Manual / V. Vasylyk, L. Danylchenko, D. Radyk. Edited by L. Dzhydzhora. – Ternopil: Vector, 2021. – 2023 p.
https://web.kpi.kharkov.ua/foreign/wp-content/uploads/sites/194/2025/08/Metal_Casting_Vasylyk_Danylchenko_Radyk-1.pdf
6. Методичні вказівки з англійської мови для самостійного опанування студентами граматичної теми Часи групи Perfect = Methodological instructions in the English language for students' self-study of Perfect Tenses/ уклад. Саламатіна А. В., Шеїна Л. О., Мох Ю. А. Харків НТУ „ХПІ”. 2020. 47 с.
<https://web.kpi.kharkov.ua/foreign/wp-content/uploads/sites/194/2023/02/Metodychka-PERFECT-1.pdf>
7. Читаємо та слухаємо BBC [Електронний ресурс] : метод. вказівки до виконання самостійних завдань з читання та аудіювання до змістовного модуля "Пошук та обробка інформації". Ч. 1 / уклад.: О. Я. Лазарева, О. О. Ковтун, Т. С. Чудовська ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2023. – 40 с. – Англ. мовою. – URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64149>
8. Методичні вказівки з англійської мови для самостійної роботи студентів 1 року навчання спеціальностей Інструментальне виробництво, Металорізальні верстати та системи = Methodological instructions in the English language for 1st year students' self-study in specialties Instrumental production, Cutting machine tools and systems / уклад. Левін Є.Д., Левін О.Є. Харків НТУ „ХПІ”. - 30 с. 2024.
<https://web.kpi.kharkov.ua/foreign/wp-content/uploads/sites/194/2024/08/Verstaty.pdf>

Додаткова література

1. Методичні вказівки до виконання самостійних завдань з читання та аудіювання до змістовного модуля «Пошук та обробка інформації». Частина 1 / уклад. О.Я. Лазарева, О.О. Ковтун, Т.С. Чудовська – Харків: НТУ «ХПІ». – 40 с. 2023.
<https://web.kpi.kharkov.ua/foreign/wp-content/uploads/sites/194/2023/09/2-mod-SelfStudy-Part-1.pdf>
2. Методичні вказівки до виконання самостійних завдань з читання та аудіювання до змістовного модуля «Пошук та обробка інформації». Частина 2 / уклад. О.Я. Лазарева, О.О. Ковтун, Т.С. Чудовська – Харків: НТУ «ХПІ». – 32 с. 2023.
<https://web.kpi.kharkov.ua/foreign/wp-content/uploads/sites/194/2023/09/2-mod-SelfStudy-Part-2.pdf>
3. Методичні вказівки до виконання самостійних завдань з читання та аудіювання до змістовного модуля «Формулювання ідей» / уклад. О.Я. Лазарева, О.О. Ковтун, Т.С. Чудовська – Харків: НТУ «ХПІ». – 52 с. 2023.
<https://web.kpi.kharkov.ua/foreign/wp-content/uploads/sites/194/2023/09/3-Mod-Self-study.pdf>
4. Практична граматики англійської мови. Синтаксис. Методичні вказівки з англійської мови для здобувачів освіти 4 курсу денної та заочної форм навчання = Practical English Grammar. Syntax. Methodological instructions in the English language for fourth-year full-time and part-time students / уклад. Левін О.Є. Харків НТУ «ХПІ». – 93 с. 2024.

Інформаційні ресурси

1. Online resource portal - www.englishforacademicstudy.com
  2. The 51 Best Wine Books For 2022 - <https://californiawineryadvisor.com/best-wine-books/>
  3. British council for English teachers and learners - <https://www.britishcouncil.org/>
  4. IELTS materials - <https://www.ielts.org/about-ielts/downloads>
  5. Online Dictionaries - <http://www.bucknell.edu/rbeard/diction/html>
  6. English for Science Links <http://www.hut.fi/rvilm/EST>
  7. Advice on Academic Writing <http://www.utoronto.ca/writing/>
- дані. – Харків, 2023. – 40 с. – Англ. мовою. – URI: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/64149>

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Вид работ	Кількість балів
Робота на практичних заняттях	30
Контрольний тест 1	15
Контрольний тест 2	15
Індивідуальне завдання	20
Підсумковий семестровий контроль	20
Всього	100

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка
90–100	Відмінно
82–89	Добре
75–81	Добре
64–74	Задовільно
60–63	Задовільно
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)

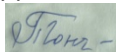
Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Тетяна ГОНЧАРЕНКО

24.06.2024

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Ольга ПОНОМАРЕНКО